

Fiskeridirektoratets Småskrifter

Nr. 4 — 1956

Melding fra Fiskeridirektørens driftsøkonomiske undersøkelser

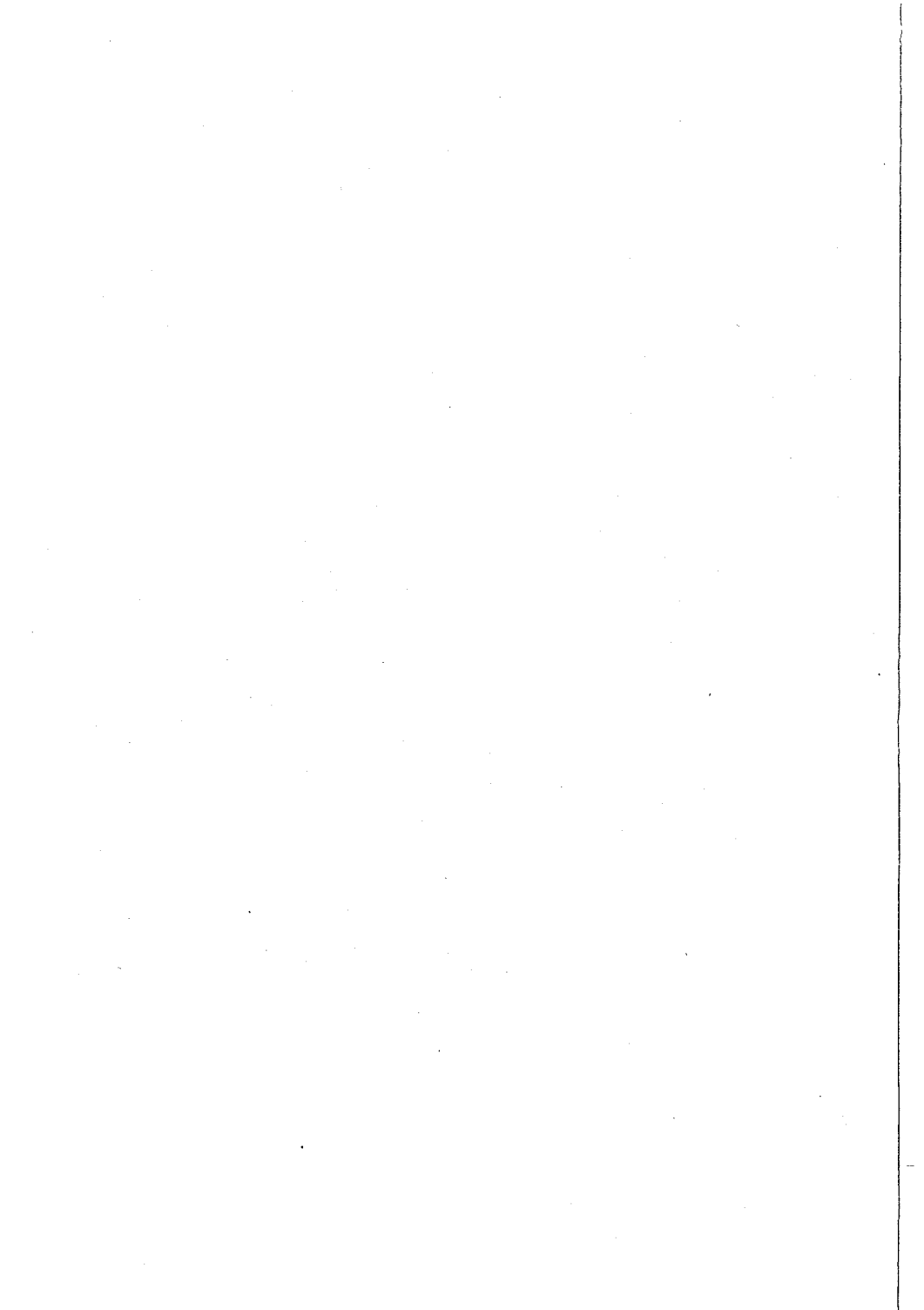
Vintersildfiskets lønnsomhet 1955

Ved sekretær Georg Oppedal

Særtrykk av «Fiskets Gang» nr. 5 — 1956

Utgitt av
FISKERIDIREKTØREN

BERGEN
A.S. JOHN GRIEGS BOKTRYKKERI
1 9 5 6

I.

Med dette legges fram resultatene av direktoratets driftsøkonomiske undersøkelser for vintersildfisket 1955. Undersøkelsen for 1955 er en fortsettelse av de årlige undersøkelser som har vært foretatt for dette sesongfiske fra og med 1941, unntatt for årene 1944—46.

Undersøkelsen — som er en representativ undersøkelse — er som tidligere basert på frivillig innsending av regnskaper til Fiskeridirektøren. Oppgavene avgis på et spesielt oppgjørsskjema som gjennom Noregs Sildesalslag sendes til et større antall farkosteiere.

II. *Deltakelse og representasjon.*

Undersøkelsen omfatter bare det en kunne kalle for «rene» bruk, idet bruk som i tillegg til selve fisket har drevet hjelpevirksomhet er holdt utenfor. De såkalte samfiskebruk samt landnotbruk og trålbruk er likeledes holdt utenfor undersøkelsen. Videre er ikke tatt med bruk med fangstmengde under 100 hl.

Etter driftsformen inndeles garnbrukene i grupper for driv-, sette- og kombinert garnfiske. Drivgarnsbrukene og kombinerte bruk er igjen gruppert etter farkoststørrelsen i to undergrupper — farkoster over og under 55 fot.

Ved bearbeidingen av undersøkelsesmaterialet for snurpe-notbrukene er brukene gruppert etter farkoststørrelsen i grupper over og under 100 fot.

Deltakelsen i vintersildfisket i 1955 var større enn foregående år. Enkelte trålere ble rustet ut for deltaking som snurpere, og det kom også til nybygde båter både blant snurpere og drivere.

Nedenforstående tabelloppstilling gir tallene for antall deltakende farkoster, samlet fangstmengde og fangstverdi for garnbruk og snupenotbruk og likeledes de tilsvarende tall for disse størrelser i utvalget.

Garn.	I alt ¹	I undersøkelsen	pst.
Antall farkoster	1435	288	20,1
Fangstmengde, hl.	3 566 795	721 148	20,2
Fangstverdi kr. inkl. frakt	66 581 639	13 706 412	20,6
<i>Snurp.</i>			
Antall farkoster	549	91	16,6
Fangstmengde, hl	5 636 202	966 210	17,1
Fangstverdi, kr. inkl. frakt.	107 251 475	18 359 341	17,1

¹ Oppgaver fra Noregs Sildesalslag.

I tallet for antall deltakende garnfarkoster (1435) inngår ikke 151 garnfarkoster med fangster under 100 hl og 62 farkoster som vesentlig har drevet hjelpevirksomhet. Fangstverdien inkluderer utbetalte frakter. I tallet for antall deltakende snurpere (549) er 52 «samfiskebruk» omregnet til 26 snurpere. Tallene for fangstmengden og fangstverdien for snurperne omfatter ikke godtgjørelse til hjelperne. Utbytte til trålere og kombinerte bruk inngår heller ikke. Derimot er utbetalte frakter inkludert.

I tabelloppstillingen er regnet ut representasjonsprosenten ved å regne utvalgets tall i prosent av massens tall. Utvalget for garnbruk omfatter 20,1 pst. av garnfarkostene. Av fangstmengden utgjør utvalgets tall 20,2 pst. av totalen, altså en noe høyere prosent. Dette forhold innebærer at utvalget ligger noe for gunstig an med omsyn til gjennomsnittlig fangstmengde pr. bruk. Mens fangstmengden pr. bruk for de 1435 garnfarkostene

var 2485,5 hl var den i utvalget 2565 hl d. v. s. et avvik på 79,5 hl. Representasjonsprosenten for fangstverdien kan tyde på at en i utvalget har fått med bruk med noe gunstigere sammensetning av fangstmengden (stor- og vårsild) enn gjennomsnittet for alle garnbruk. Det kan også skyldes det forhold at det gjennomsnittlig er utbetalt mer i fraktgodtgjørelse til de bruk som er med i utvalget enn hva tilfelle er for alle garnbruk.

Avviket på 79,5 hl innebærer at utvalgets tall for arbeidets driftsoverskudd pr. mann ligger om lag 80 kroner for høyt. Det tilsvarende avvik for arbeidsinntekten pr. ukeverk utgjør om lag kr. 10. Farkostandelen som i tabell 1 for alt garnfiske er beregnet til kr. 12 365 må reduseres med kr. 383 om en skal eliminere virkningen av at gjennomsnittsfangsten ligger noe for godt an. For redskapsandelen som er beregnet til kr. 14 920 er den tilsvarende korreksjon 463 kr.

Ovenfor har vi nyttet gjennomsnittlig fangstmengde og fangstverdi som kontrollfaktorer ved bedømmelsen av utvalgets representativitet for garnfarkoster. Målt på denne måte kan en si at utvalget viser en ganske god representativitet for denne bruksart. En har ikke grunnlag for å kunne uttale noe spesielt om representativiteten for den enkelte driftsform for garnbrukene.

Som vektet ved beregningen av gjennomsnitt for drivgarnfiske og kombinert garnfiske respektive, har en nyttet antall farkoster i størrelsesgruppene under og over 55 fot iflg. den spesielle undersøkelsen av farkostene på vintersildfisket i 1954. Ved beregning av gjennomsnittstall for «alt garnfiske» har en som vektet nyttet deltakelsestallene for de ulike bruksarter iflg. innmeldingene til oppsynet. I iflg. disse oppgaver deltok der i årets vintersildfiske 704 drivgarnslag, 98 settegarnslag og 412 kombinerte driv- og settegarnslag.

For snurpenotbrukene har en som vektet ved beregning av gjennomsnitt for gruppen «alle» nyttet forholdet mellom antall farkoster fordelt etter størrelsen på gruppene over og under 100 fot iflg. den samme spesialundersøkelsen.

Av de deltakende (549) snurpere består utvalget av 16,6 pst. Utvalgets fangstmengde og fangstverdi utgjør derimot 17,1 pst. av massen. Mengde- og verditalleene i utvalget vil således være

noe for høye. Gjennomsnittsfangstmengden i utvalget er 10 630 hl for gruppen «alle» mot 10 266 hl for de 549 snurperne iflg. oppgave fra Noregs Sildesalslag. Avviket innebærer at utvalgets tall for arbeidets driftsoverskudd pr. mann ligger om lag kr. 170 for høyt. Det tilsvarende avvik for arbeidsinntekten pr. ukeverk utgjør om lag kr. 15. Rederiandelen må på samme måte reduseres med om lag kr. 3600 for gruppen «alle».

En vil i denne forbindelse gjøre merksam på det forhold at representativiteten av utvalgene i 1954 og 1955 ikke er den samme og dette gjør en direkte sammenlikning vanskelig. Representativiteten er både for garnbruk og snurpenotbruk bedre i 1955 enn i 1954.

III. *Beskrivelse av fangstforholdene.*

Den totale fangstmengde vintersild i 1955 beløp seg til om lag 10,3 mill. hl som er det nest største totalkvantum vintersild som er fisket. Dette er ca. 1,4 mill. hl mindre enn totalkvantumet i 1954 som viser det beste resultat hittil. Dette til tross for at deltakelsen i 1955 var noe større enn i 1954.

Oppsynsjef Håkon Vikse gir følgende karakteristikkk av fisket: «En forholdsvis større andel av kvantumet ble i år fisket sør for Stad enn forrige sesong nemlig vel 60 pst. mot vel 50 pst. foregående sesong. Dette antas å skyldes at hovedtyngden av silden i år syntes å komme under land lenger sør enn tidligere slik at hovedfisket foregikk i Florø-avsnittet. På Sunnmøre var fisket i år mindre, men derimot var det større tyngde lenger nord — særlig på strekningen Erkna—Ulla. Under storsildfisket var været ustabil og der var så å si værhindringer hver dag nord for Stad. Værhindringene gjorde seg derimot mindre gjeldende sør for Stad. I vårsildperioden var værforholdene derimot stort sett gode. Sildegangen var ellers i storsildsesongen som de foregående sesonger. Silden sto således under land og i fjordmunningene slik at snurperne og driverne opererte på de samme felter. Fisket foregikk dessuten i stor utstrekning i åte om dagen, og det ble som følge herav også i år mange konflikter. Man hadde inntrykk av at det var noe mer vårsild i år enn tidligere

uten at det kan snakkes om tyngder av betydning. Silden hadde imidlertid en hurtig gang, og fisket var derfor kortvarig på de forskjellige felter».

IV. Driftsresultater.

Garnbruk.

De tekniske data under avsnitt A i tabell I som farkoststørrelse, motorstyrke, garnutrustning og bemanning samsvarer godt med tallene for disse størrelsene i undersøkelsen for 1954. En har imidlertid i år nyttet andre vekter ved beregningen av gjennomsnitt for de ulike grupper som omtalt under avsnittet deltakelse og representasjon.

Verdien av redskapen (garn med utstyr) verdsatt til anskaffelsesverdien var i 1955 i gjennomsnitt for alt garnfiske kr. 22 950. Den tilsvarende verdi i utvalget for 1954 beregnet på grunnlag av de samme vekter var kr. 21 085. Verdien av redskapsutrustningen vurdert på denne måte er således gått opp med kr. 1865.

Driftstiden i 1955 var noe lenger enn i 1954. Tallene for antall døgn (regnet fra mannskapet gikk ombord til det gikk fra borde) er henholdsvis 55,2 og 50,4. Den effektive driftstid var om lag 2 døgn lenger i 1955 enn i 1954 regnet etter antall døgn med fangst.

Gjennomsnittsfangstmengden for alt garnfiske i undersøkelsesutvalget var 2565 hl i 1955 og således noe mindre enn foregående år. Størst fangstresultat hadde kombinert garnfiske med farkoster over 55 fot med en gjennomsnittsfangst på 3110 hl i 1954 var det drivgarnfarkostene over 55 fot som hadde best resultat. Disse lå i 1955 noe under de største kombinerte farkostene med 3097 hl i gjennomsnitt. Settegarnfisket hadde i år 998 hl i gjennomsnittlig fangstresultat, og dette er et betydelig bedre resultat enn i 1954. Utenom settegarnfiske er det bare kombinert garnfiske med båter under 55 fot som hadde bedre fangstresultat i 1955 enn i 1954. Størst driftsinntekt hadde drivgarnfarkostene over 55 fot i 1955.

Punkt D 2 — 3 og 4 i tabell I viser driftsinntektenes fordeling på farkosten, redskapen og arbeidet. Fordelingen er delvis

beregnet da ikke alle oppgjør har en slik fullstendig fordeling.

Redskapsparten omfatter også vederlag til slikt redskapsutstyr som normalt holdes av farkosten. På den annen side blir redskapsparten belastet for kostnadene også ved bruken av dette redskapsutstyret.

Fordelingsandelene er bruttostørrelser, idet fellesutgiftene er tilført de ulike andeler. Fordelingen er foretatt på en slik måte at farkostandelen inkluderer utgiftene til drivstoff, telefoner og telegrammer, assurance av proviant og mannskapseffekter og posten «annet». Redskapsandelen innbefatter utgiftene til assurance av redskap. Utgiften til proviant og kokkehyre godskrives mannskapsandelen. Fellesutgiftene belastes igjen de samme fordelingsandeler som kostnader. Dog slik at proviantutgiftene ikke regnes som kostnad for mannskapet og avlønning i form av hyrer regnes som inntekt for mannskapet. Mannskapsandelen er videre godskrevet for løsepenger til mannskapet.

Farkostens andel av driftsinntekten er for alt garnfiske beregnet til kr. 12 365. Farkostens driftsoverskudd framkommer ved belastning av de felles driftskostnader farkostandelen er godskrevet for iflg. den felles oppgjørsmetoden som er nyttet, og de andeler av årskostnadene som kan henregnes til vintersildfisket.

Av fellesutgiftene som belastes farkostandelen er utgiftene til drivstoff den største og denne utgjorde for alt garnfiske kr. 2060. Utgiftene til telefoner og telegrammer, assurance av proviant og mannskapseffekter og posten «annet» var kr. 160 i gjennomsnitt for alt garnfiske.

Vintersildfisket er belastet for 39,2 pst. av årskostnadene for garnfarkostene. For drivgarnfarkostene og de kombinerte garnfarkostene er vintersildfiskets andel av årskostnadene satt til 40 pst. mot 30 pst. for settegarnfarkostene. Årskostnadene er fastsatt på grunnlag av oppgaver fra regnskapspliktige debitorer i Statens Fiskarbank som har drevet vintersildfisket med garn. På dette grunnlag er vintersildfiskets andel av årskostnadene for farkosten satt til kr. 6500 for gruppen «alt garnfiske». Vedlikehold av farkosten er satt til kr. 2500 og inkluderer utgifter til rekvisita. Assurance av farkosten beløp seg til kr. 800 og avskrivninger kr. 3200. Samlet var farkostens kostnader kr. 8720

og dette gir et driftsoverskudd for farkosten for gruppen alt garnfiske på kr. 3645.

En har ikke foretatt tilsvarende beregninger for de ulike driftsformer av garnbruk da slike beregninger i langt større utstrekning måtte bygge på skjønn med det beregningsgrunnlag en har hatt.

Redskapskostnadene som bygger på angivelser i oppgjørskjemaene utgjorde i gjennomsnitt for alle grupper kr. 8000. De største redskapskostnadene, kr. 10 000, refererer seg til kombinert garnfiske med farkoster over 55 fot. Kombinert garnfiske med farkoster under 55 fot ga størst driftsoverskudd til redskapskapen med kr. 8280. Noe mindre var redskapens driftsoverskudd for drivgarnsbruk med farkoster over 55 fot. I gjennomsnitt for alt garnfiske var redskapskostnadene kr. 8000 og dette ga et driftsoverskudd for redskapskapen for samme gruppe på kr. 6920.

Sammenholder en driftsoverskuddene til redskapskapen og farkosten med den investerte redskaps- og farkostkapital for garnbrukene er det tydelig at førrentningen av redskapskapitalen er langt bedre enn hva tilfellet er for farkostkapitalen.

Arbeidets driftsoverskudd pr. mann var i 1955 størst for kombinert garnfiske med farkoster under 55 fot. I 1954 var det kombinert garnfiske med farkoster over 55 fot som ga størst arbeidsinntekt. Den største gruppen av drivere som i 1954 ga det nestbeste resultat kom i 1955 etter begge grupper av kombinert garnfiske. Drivere under 55 fot ga i 1955 bare kr. 110 mer i arbeidsinntekt pr. mann enn settegarnfiske til tross for at de hadde om lag 23 døgn lenger driftstid. Dette kommer også til uttrykk i tallene for antall døgn med fangst, idet forskjellen her bare var om lag 6 døgn i favør av de minste driverne.

Forskjellen i arbeidsinntekt pr. ukeverk var ikke stor for de to grupper av kombinert garnfiske og den største gruppen av drivere. Driverne over 55 fot hadde større bemanning, men kortere driftstid og dette ga om lag samme antall ukeverk som de kombinerte bruk over 55 fot.

Settegarnsbrukene ga nest størst arbeidsinntekt pr. ukeverk. I 1954 lå settegarnsbrukene dårligst an med omsyn til arbeidsinntekten pr. ukeverk. Bedringen i driftsresultatet er således betydelig for denne bruksart fra 1954 til 1955.

Snurpenotbruk.

Utvalget for snurpenotbrukene består i år av tilsammen 91 farkoster som fordeler seg med 42 farkoster i størrelsesgruppen under 100 fot og 49 farkoster som er 100 fot og større. Undersøkelsesutvalget for i fjor besto av 100 farkoster og var således noe større. Likevel er representativiteten av utvalget langt bedre i år. Dette forhold har ikke gitt markert utslag i tallene i avsnitt A i tabell 2. Det er imidlertid en svak nedgang i utvalgets tall fra 1954 til 1955 for farkostens lengde, motorstyrken, antall nøter og antall mann med farkosten. Det er rimelig å tilskrive dette forhold at utvalgets representativitet er blitt bedre. Punktene 4 og 5 i avsnitt A som gir anskaffelsesverdien av nøtene, snurpebåter og lettboat viser en stigende tendens.

Tallene for fiskets varighet (regnet fra mannskapet gikk ombord til det gikk fra borde) viser at sesongen 1955 var noe lenger enn i 1954. Likevel var det færre fangstdøgn i år. Gjennomsnittlig antall ukeverk var i 1955 for «alle» snurpere 211 mot 206 i 1954.

Gjennomsnittsfangstmengden for snurpenotbruk under 100 fot var i utvalget i 1955 8515 hl og 12 420 hl for snurpere over 100 fot. For begge grupper gir dette 10 630 hl. Det tilsvarende tall i 1954 var 15 960 hl. Dette siste tall er imidlertid for høyt på grunn av mindre god representativitet i 1954. Resultatet i 1955 var likevel betydelig dårligere enn i 1954. Dette gjelder for begge størrelsesgrupper, men reduksjonen i fangstresultatet var størst for farkostene over 100 fot. I perioden 1947—1955 er det bare årene 1949 og 1953 som viser lavere gjennomsnittlig fangstmengde. Driftsinntektene er ikke blitt redusert i samme grad, idet gjennomsnittsprisene viser stigning fra 1954 til 1955. Likevel er det et betydelig fall i driftsinntekten fra 1954 til 1955. Driftsinntekten som i utvalget for 1955 beløp seg til kr. 201 935 fordelt seg med kr. 104 450 på rederiet (farkosten og redskapen) og kr. 97 485 på arbeidet.

Rederiets og mannskapets andel av driftsinntekten er bruttotall, idet fellesutgiftene er tilført de to fordelingsandeler. Fordelingen er foretatt på en slik måte at rederiandelen omfatter utgiftene til telefon og telegrammer, assurance av fangst og

proviand og posten «annet» som omfatter uspesifiserte utgifter. Disse poster inngår i rederiets kostnader og overføringen er derfor ikke av betydning ved beregningen av rederiets driftsoverskudd. Mannskapsandelen godskrives for utgiftene til stuerthyrer eller stuertloft.

Mannskapsandelen godskrives videre for redemets utgifter til hyrer, ekstralotter og rederiets andel av felles proviand mot at rederiets andel er blitt redusert tilsvarende. For snurpere under 100 fot var tallene for hyrer og ekstralotter i gjennomsnitt pr. bruk henholdsvis kr. 4770 og kr. 17 850. De tilsvarende tall for snurpere over 100 fot var kr. 8110 og kr. 26 630.

Farkostens kostnader slik de er gitt i tabell 2 skriver seg fra fiskernes egne angivelser på regnskapskjemaene. For postene rekvisita, vedlikehold, assurance, avskrivning og «annet» har en i regnskapskjemaene fått oppgitt de årlige beløp. På skjemaet ble det også spurt om hvor meget av disse beløp som kunne henregnes til vintersildfisket. For den enkelte oppgavegiver vil den tallmessige ansettelse av disse kostnader være mer eller mindre gjenstand for skjønn og dette gjelder også ved bestemmelse av den andel av årskostnadene som vintersildfisket skal belastes for. Ved gjennomsnittsberegningen vil imidlertid betydningen av disse tilfældigheter bli redusert.

I undersøkelsen for 1954 fant en at vintersildfisket var belastet med 39 pst. av årskostnadene (for gruppen «alle»). Vintersildfiskets prosentvise andel av årlig driftstid for farkostene ble i samme undersøkelse funnet å være 27 pst. I undersøkelsen for 1955 er de samme prosentene funnet å være henholdsvis 39 og 33 (for gruppen «alle»). En ser således at vintersildfisket er blitt belastet med den samme prosent av årskostnadene i de to år. Vintersildfiskets andel av den årlige driftstid for farkostene er imidlertid økt og dette skulle ha betinget at vintersildfisket skulle vært belastet med en større andel av årskostnadene enn tilfellet har vært. Dette under forutsetning av samme forhold i 1955 som i 1954 mellom prosentene for kostnadsbelastning og driftstid for vintersildfisket. I relasjon til vintersildfiskets varighet er derfor vintersildfisket i 1955 belastet med en noe mindre andel av årskostnadene enn i 1954.

Farkostens samlede kostnader for gruppen «alle» utgjorde

i 1955 kr. 48 635 i flg. tabell 2. Disse kostnader var i 1954 kr. 50 990. Størrelsen av disse kostnader er som tidligere påpekt underlagt skjønn og mindre variasjoner fra et år til et annet kan derfor neppe tas som uttrykk for tilsvarende endringer i kostnadsnivået. Det lar seg vanskelig gjøre å komme lenger enn til å fastslå nivået for disse kostnader. Med basis i undersøkelsesårene 1954 og 1955 kan en si at vintersildfiskets andel av årskostnadene for farkosten i disse år har ligget på om lag kr. 50 000. Ved en sammenlikning av kostnadstallene for 1954 og 1955 må en ha for øye det forhold at undersøkelsen for i år er mer representativ enn fjorårets. Det er ikke urimelig å anta at også kostnadene i likhet med driftsinntektene og fangstmengden vil være avhengig av utvalgets representativitet om enn ikke i samme grad. Da det er en tendens til å få med for mange gode båter med intens drift i utvalget er det rimelig at en bedring i representativiteten i noen grad vil virke reduserende også for kostnadene. Det kan også gjøre seg gjeldende en tendens til relativt stor kostnadsbelastning i gode år, mens det motsatte kan være tilfelle i år med dårligere driftsresultat.

Redskapens kostnader utgjorde i 1955 for gruppen «alle» kr. 47.355 eller vel 1000 kroner mindre enn farkostens kostnader. Redskapskostnadene viser stigning fra 1954, da de ble angitt med kr. 42 380. Av redskapskostnadene er kostnadene til assurance og vedlikehold av redskapen (inkl. snurpebåter og lettboat) gjengitt etter fiskernes egne oppgaver. Vedlikeholdet omfatter i år i likhet med i fjor foruten vedlikehold av nøtene også vedlikehold av snurpebåter og lettboat. På samme måte er assurance av snurpebåter og lettboat tatt med i tallet for assurance av redskapen. Tallene for avskrivning på redskapen er sammensatt av to poster: 1) Avskrivning på snurpebåter og lettboat gitt av oppgavegiverne og 2) avskrivning på nøter som en har beregnet.

Avskrivning på snurpebåter og lettboat utgjør henholdsvis for gruppe I, II og III, kr. 4425, kr. 7540 og kr. 6110. For nøtene er avskrivningene beregnet til henholdsvis kr. 19 985, kr. 24 920 og kr. 22 655. Til grunn for beregningen av avskrivning på nøtene har en nyttet nøtenes opprinnelige anskaffelsesverdi slik den ble angitt på oppgaveskjemaet og antatt levetid

for nøtene. I undersøkelsen for 1954 ble nøtenes antatte levetid beregnet til 4,3 år og denne levetid er nyttet også i år. Vintersildfisket er belastet med hele den årlige avskrivning.

Rederiets samlede kostnader utgjør for snurpere over 100 fot kr. 117 195. Det tilsvarende tall for snurpere under 100 fot er kr. 71 005. Forholdet mellom rederiets kostnader for de to grupper kan uttrykkes ved forholdstallet 1,7. Tilsvarende forholdstall for driftsinntektene og rederiandelene er 1,5. Rederiets driftsoverskudd som er summen av farkostens og redskapens driftsoverskudd beløper seg til kr. 12 475 for snurpere under 100 fot og til kr. 5050 for snurpere over 100 fot. Forholdet mellom driftsoverskuddene for de to grupper av bruk kan altså uttrykkes ved forholdstallet 0,4. Den høyere driftsinntekt for snurperne over 100 fot har ikke gitt tilstrekkelig kompensasjon for den forskjell i kostnader der er mellom disse to størrelsesgrupper av snurpenotbruk. Med den samme kapitalinvestering pr. bruk for de to grupper ville forrentningsprosenten (driftsoverskuddet regnet i prosent av den investerte kapital) for den største størrelsesgruppen vært under det halve av forrentningsprosenten for den minste gruppen. Nå er imidlertid forholdet det at kapitalinvesteringen pr. bruk for snurperne over 100 fot er betydelig større enn hva tilfellet er for snurperne under 100 fot. Forholdet var således ugunstigere for de store snurperne enn det som er antydnet ovenfor. Dette forhold har vært konstatert for tidligere undersøkelsesår, men var særlig tydelig i år.

Når det gjelder avkastningen til arbeidet er forholdet et annet. Mens arbeidets driftsoverskudd pr. mann var kr. 5520 for snurperne over 100 fot var det tilsvarende kr. 4190 for snurpere under 100 fot. De største snurperne hadde størst bemanning og lengst driftstid og ga størst arbeidsinntekt pr. ukeverk. Tallene er kr. 505 og 395. Mannslotten som for begge grupper av bruk lå noe under arbeidsinntekten pr. mann var henholdsvis kr. 4600 og kr. 3275 for største og minste størrelsesgruppe.

Det er således en markert forskjell i avkastningen til produksjonsfaktorene arbeid og kapital for de to størrelsesgrupper

av snurpere en har delt undersøkelsesmaterialet i. Denne tendens synes å gå igjen fra år til år.

V. *Sammenfatning.*

For alle grupper under ett ga garndriften i 1955 noe dårligere resultat enn i 1954. For settegarnsfiske og kombinert garnfiske med farkoster under 55 fot var resultatet i 1955 imidlertid bedre enn foregående år. Kombinert garnfiske med farkoster over 55 fot ga i 1955 noe dårligere resultat enn i 1954. For begge grupper av drivere var resultatet dårligere i år enn i fjor og dette gjelder særlig for den minste størrelsesgruppen av drivere.

Resultatet av vintersildfisket i 1955 for snurpenotbrukene var langt dårligere enn i 1954. Nedgangen i fangstmengden var prosentvis noe større for snurperne over 100 fot enn under 100 fot. Den ulike kostnadsbelastning for de to størrelsesgrupper av snurpenotbruk medførte at reduksjonen i rederiets driftsoverskudd var betydelig større for snurpere over 100 fot. For mannsloppen var imidlertid nedgangen fra 1954 til 1955 prosentvis betydelig mindre, og noe større for snurperne under 100 fot enn for snurpere over 100 fot.

For gruppen alt garnfiske er farkostens og redskapens driftsoverskudd beregnet til kr. 10 565 (3645 + 6920). Dette er noe mindre enn rederiets driftsoverskudd for snurpere under 100 fot, men om lag dobbelt så stort som rederiets driftsoverskudd for snurpere over 100 fot. Tar en i betraktning det forhold at den investerte farkost- og redskapskapital er betydelig større for snurpenotbrukene enn for garnbrukene er det tydelig at resultatet av garndriften i 1955 har gitt en langt bedre forrentning av kapitalen enn hva tilfellet er for snurpenotdriften.

Snurpere over 100 fot ga størst mannslott i 1955, men den kombinerte garndriften ga for begge grupper noe større mannslott enn snurpenotbruk under 100 fot.

Tabell 1. Garnfiske.

	Drivgarnfiske		Sette- garn- fiske	Komb. garnfiske		Alt garn- fiske
	Under 55 fot	Over 55 fot		Under 55 fot	Over 55 fot	
	Alle	Alle	Alle	Alle	Alle	
Antall bruk (farkoster) i undersøkelsen	62	131	24	44	71	288
Gjennomsnitt pr. bruk (farkost):						
Farkost, redskap og mannskap:						
1. Farkostens lengde i fot	47,9	64,3	42,1	49,0	61,0	51,7
2. Motorens styrke i HK	35,5	80,5	27,5	40,6	64,6	57,2
3. Antall garn	42	81	36	97	107	77
4. Opprinnelig ansk.verdi av redsk. (garn m/ utstyr)	13 450	26 400	22 750	7 100	25 850	30 800
5. Antall mann med fark. (arb.ytere)	7,0	9,5	8,8	5,2	6,7	7,7
B. Fiskets varighet m. m.						
1. Antall døgn	50,7	53,9	53,0	27,8	64,9	65,4
2. Derav antall døgn med fangst	17,3	21,2	20,1	11,0	25,4	25,7
3. Antall ukeverk (mannsukeverk)	51,4	73,1	67,0	20,9	62,0	74,2
C. Fangsresultater:						
1. Fangstmengde i hl	1 369	3 097	2 610	998	2 789	3 110
D. Diverse driftsresultater:						
1. Driftsinntekter (bruttofangst) i kr.	26 140	59 900	50 375	16 725	51 900	57 780
2. Farkosten (farkosteierne)	6 950	16 560	13 850	3 265	11 340	14 195
3. Redskapen (redskapeierne)	7 840	17 603	14 850	5 620	17 080	17 860
4. Arbeidet (mannskapet)	11 350	25 735	21 675	7 840	23 480	25 725
5. Farkostens kostnader:						
Drivstoff	1 385	2 365	2 090	575	2 260	2 675
Andre kostnader ²	4 800	9 400	8 100	2 300	8 800	10 000
6. Redskapens kostnader	3 040	8 205	6 750	3 320	8 280	7 860
7. Farkostens driftsoverskudd ² (D2 ÷ D5)	11 350	25 735	21 675	7 840	23 480	25 725
8. Redskapens driftsoverskudd (D3 ÷ D6)	1 620	2 710	2 465	1 510	3 505	3 340
9. Arbeidets driftsoverskudd (D4)	220	350	325	375	380	345
10. Arbeidets driftsoverskudd (arbeidsinntekt) pr. mann (D4 : A5)	1 620	2 710	2 465	1 510	3 505	3 340
11. Arbeidsinntekt pr. ukeverk (D4 : B3)	1 620	2 710	2 465	1 510	3 505	3 340
12. Mannslott (arbeidslott)	1 620	2 710	2 465	1 510	3 505	3 340

¹ Regnet fra mannskapet gikk ombord til det gikk fra borde. ² Betegner uoppgitt.

Tabell 2. Snurpenotfiske.

	Under 100 fot	Over 100 fot	Alle	
Antall bruk (farkoster) i under- søkelsen	42	49	91	
<i>Gjennomsnitt pr. bruk:</i>				
A. Fark. redskap og mannskap:				
1. Farkostens lengde i fot	87,4	117,2	103,5	
2. Motorens styrke i HK	173	342	264	
3. Antall nøter	2,9	3,5	3,2	
4. Opprinnelig anskaffelsesverdi av nøtene	86 000	107 000	97 400	
5. Oppr. ansk.v. av snurpebåter og lettbåt	38 500	45 400	42 200	
6. Antall mann med farkosten (arbeidsyttere)	18,7	20,6	19,7	
B. Fiskets varighet:				
1. Antall døgn ¹	72,2	76,7	74,6	
2. Derav antall døgn med fangst	14,0	16,5	15,4	
3. Ant. ukeverk (mannsukeverk)	198,1	225,7	211,4	
C. Fangstresultater:				
1. Fangstmengde i hl	8 515	12 420	10 630	
D. Diverse driftsresultater:				
1. Driftsinntekter (bruttof.) i kr.	161 825	235 970	201 935	
2. Farkosten { (Rederiet)	83 480	122 245	104 450	
3. Redskapen {				
4. Arbeidet (mannskapet)	78 345	113 725	97 485	
5. Farkostens kostnader:				
Drivstoff	7 565	10 990	9 420	
Rekvisita	2 865	5 270	4 165	
Vedlikehold	7 415	16 170	12 150	
Assuranse	2 995	5 765	4 495	
Avskrivning	6 385	14 045	10 530	
Annet	5 780	9 655	7 875	
6. Redskapens kostnader:				
Assuranse	2 305	2 410	2 360	
Vedlikehold	11 285	20 430	16 230	
Avskrivning	24 410	32 460	28 765	
Som gir:				
7. Farkost. dr. oversk. { (D2 ÷ D5)	Rederiet	12 475	5 050	8 460
8. Redsk. dr. oversk. (D3 ÷ D6)				
9. Arbeidets dr. oversk. (D4) ..	78 345	113 725	97 485	
10. Arbeidets dr. oversk. (arb. innt.) pr. mann (D4 : A6) ..	4 190	5 520	4 950	
11. Arbeidsinntekt pr. ukeverk (D4 : B3)	395	505	460	
12. Mannslott (arbeidslott)	3 275	4 600	3 990	

¹ Regnet fra mannskapet gikk ombord til det gikk fra borde.